

LUND UNIVERSITY

Kostregler: halaluppfödning och slakt

Miaji, Abdel Baten

Published in:

Den gemensamma nämaren: *Insikt*

2002

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Miaji, A. B. (2002). Kostregler: halaluppfödning och slakt. I C. Arjumand, & B. Sofia (Red.), *Den gemensamma nämaren: Insikt* (s. 119-122). Förlags AB Gondolin.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Kostregler: halaluppfödning och slakt

Islam är inte bara en religion utan också en livsstil. Islam vägleder en i vardagslivet. Det finns både regler och uppmaningar om t.ex. vad man ska äta, vad som är bäst för kroppen och hur man ska lösa problem i vardagslivet. Många känner till orden *halal* och *haram* som betyder tillåtet respektive förbjudet när det gäller muslimsk levnadstil och speciellt när det handlar om hantering av mat. När Gud förbjuder någonting, förbjuder Han det på goda grunder. Många har sökt förklaringar till varför Koranen förbjuder griskött. En av förklaringarna som man funnit är att kolesterolhalten i griskött är mer än tio gånger större än i nötkött. Européers konsumtion av griskött har lett till att åderförkalkning är fem gånger så vanligt i Europa än i den muslimska världen (Samuelsson, 1999, p. 103). Koranen säger också att handel är tillåtet men att ränta däremot är förbjudet. Enligt islam får man varken ta emot eller ge mutor. Mutor och korruption är ett stort problem i många länder och därmed utvecklingshämmande. Allt som är förbjudet inom islam har en bra förklaring. Därför är det viktigt för muslimerna att välja vad som är tillåtet enligt islam för att fungera i vardagslivet. Mathanteringen är en viktig del.

Det finns som sagt speciella kostregler inom islam. Det gäller inte bara att man ska äta vad som är tillåtet, utan man ska också tjäna pengar till mat på rätt sätt. Halalmat är ett av de villkor för att Gud ska lyssna till vår bön. Gud har uppmanat människorna att äta alla sorters nyttig föda som Han har angivet som tillåten.

Rovdjur och vilda djur är inte halal inom islam. Anledningen är att människan riskerar att överta den vilda och aggressiva naturen hos rovdjuren om man godtar dem som föda. Det finns inga uppmaningar i Koranen eller i andra islamiska källor som säger att kött är bra för den fysiska eller andliga hälsan. Islams inställning i detta fall är neutral och det är överlämnat till individen att välja. Men de som väljer att äta kött uppmanas enträget i Koranen att äta med måtta (se 7:31, 5:87). De olika rättskolorna har dessutom satt upp ytterligare regler för vad som är förbjudet att äta. Några rättslärdar betraktar fisk som inte har fjäll som haram. Dessutom finns det inom islam väl specificerade regler för behandling av djur, både före och efter slakt.

”Troende! Ät av de goda ting som Vi skänker er för ert uppehälle och tacka Gud, om det är Honom ni (vill) dyrka. Vad Han har förbjudit er är kött av självdöda djur, blod och svinkött och sådana som offrats åt en annan än Gud” (2:172-173, översatt av Bernström). ”Ät av allt det som Guds namn har uttalats över, om ni tror på Hans budskap (6:118).” ”Och ät inte av det som Guds namn inte har uttalats över; då trotsar ni Gud (6:121).”

Kontrovers mot Halalslakt: Enligt islamisk rätt skall djur som slaktas för att bli föda skäktas. Detta innebär att man med ett snitt över djurets hals skär av alla stora blodådror för att åstadkomma maximal blodavtappning. I Sverige är skäkting förbjuden sen 1938 men i Danmark finns flera slakterier som slaktar på detta vis för att kunna producera halalkött. Kritik mot den islamiska halalslakten kommer huvudsakligen från två håll; dels av vegetarianerna som vill stoppa alla typer av konsumtion av djurprodukter och dels av djurrättsgrupper, som argumenterar för en human slaktmetod.

Frågan hur djuret skall slaktas varierar. Många kritiserar det islamiska sättet att slakta för att det ser våldsamt ut när man skär halsen av djuret. Den svenska metoden föreskriver att djuret måste vara medvetslös före slakten. Det här utfärdas vanligtvis genom bedövning eller avrättning med elektricitet. Man kan ifrågasätta ifall det är mindre smärtsamt att skjuta genom djurets hjärna än skäka djuret?

Vetenskapliga faktum: Vetenskapsmännen professor Schultz och hans kollega dr. Hazim vid Hannovers universitet i Tyskland, försökte illustrera skeendet genom att använda olika mätinstrument; ett elektroencefalogram (EEG) och ett elektrokardiogram (ECG).

Genom ett kirurgiskt ingrepp, inplanterade de flera elektroder på olika ställen av huvudskålen på djuren. Elektrodena vidrörde hjärnans ytskikt. Några av djuren slaktades genom skäkting, vilket lämnar ryggmärgen intakt. Resten av djuren bedövades innan de dödades genom användandet av en pistol, som är ett vanligt slaktredskap i västervärlden. De ovan nämnda mätinstrumenten registrerade genomströmningen i hjärnan och hjärtat. Resultaten blev följande:

Halal-metod: Under de första tre sekunderna efter halalslakten, uppvisas ingen förändring i den grafiska framställningen. Detta indikerar att djuret inte känner någon smärta av att bli skuren, vilket i och för sig inte är något märkvärdigt. Även vi människor känner av smärtan först senare, om vi skär oss med ett skarpt verktyg. De följande tre sekunderna kännetecknas av att djuret faller i en djup sömn efter att ha förlorat stora mängder blod. Därefter visade testet noll, d v s ingen smärta alls. Djurets hjärta slog emellertid fortfarande och kroppen skakade häftigt, till följd av den avskurna halspulsåder.

Västerländsk metod: Djuret är till synes medvetslöst vid slakten genom bedövning. Den här metoden verkar för en åskådare mest fridfull. EEG visar en kraftig smärta hos djuret precis efter bedövningen. Det finns däremot inga indikationer på skakningar, vilket förklaras av det faktum att djuret behåller mer blod i köttet. Den västerländska metoden är enklare och bekvämare att använda vid massslakt. Det är dessutom mycket lättare att hantera djuret på transportbandet, om det inte rör sig.

Analys: Allt är inte alltid vad det ser ut att vara. De som argumenterar för en humanare slaktmetod för födodjur och anser att halal-slakt är barbariskt, är uppenbarligen mer bekymrade över känslorna hos människorna som bevittnar slakten än smärtan hos själva djuren. Å andra sidan, försöker halal-slaktmetoden inte förneka att köttkonsumtion innebär att djuren måste dö. Den är däremot konstruerad så att förlusten av liv orsakat så lite smärta som möjligt.

Profeten Muhammed säger,

”Allah, Den Välsignade och Upphöjde, har föreskrivit godhet mot allt och har ordinerat att allting skall göras på rätt sätt; följaktligen när ni måste döda en levande varelse, gör det på ett lämpligt sätt – när ni slaktar ett djur, använd den bästa metoden och vässa era knivar för att orsaka så lite smärta som möjligt. (Sahih Bukhari, 2: 156)

Vid ett annat tillfälle, sa han till en man som vässade sin kniv i djurets närvaro: ”Tänker du tillfoga djuret dubbel dödsångest – en gång genom att vässa kniven i dess åsyn, och ytterligare en gång genom att skära dess hals?” (Al-Furu Min –al-Kafi Lil-Kulini; 6:230).

Al-Azhar-universitet i Kairo tillsatte en kommitté för att bestämma om kött av djur som slaktats efter bedövning skulle vara tillåtet. Kommittén bestod av representanter från fyra erkända islamiska skolor. *Fatwan* (beslutet) som kommittén utfärdade, sa att muslimska länder inte kan ha någon invändning mot andra slaktmetoder, så länge de är rena och blodet inte stannar kvar i köttet.

Behandling av djur: Profetens hadit säger att Gud har beordrat oss att vara goda mot allt levande. (The History of Azhar, Kaito; 1964; pp. 361-363). Islam föreskriver godhet även mot djur. En gång passerade Profeten en mager kamel vars mage var helt insjunken. ”Frukta Gud” sa han till ägaren, ”Rid sådana djur, bara när de kan ridas, och låt dem gå fria när de behöver vila”. (Berättad av Abdullah bin Ja’far, Awn, tef. Nr. 32). Att be de fem dagliga bönerna är en av de fem obligatoriska pelarna inom islam. Bönerna ska ske på bestämda tider som regleras efter solens uppgång. En av Profetens anhängare berättade att Profeten och hans kamrater brukade skjuta upp bönen några minuter tills de hade fodrat sina djur och skött deras behov: ”När vi stannade upp, bad vi inte förrän vi hade tagit ner packningen från kamelernas rygg och skött deras behov.” (Berättad av Annas, Awn, ref. Nr. 32). Hazrat Ali’s allmänna råd om djur lyder: ”Var snäll mot er boskap; sära dem inte, och belasta dem inte med mer än de kan bära.” (Maxim ref. Nr. 4).

Varken mänskliga förmåner eller behov ger oss rätt att utöva våld mot djur som man gör nuförtiden, speciellt genom den internationella handeln av boskap. Det finns många

haditer som handlar om hur vi ska hantera djur. Vissa av dem beskriver hur de förislamiska araberna behandlade djur på ett ovärdigt sätt. När Profeten utvandrade till Medina från Mecka år 622, var det allmän praxis i (Medina) att från levande lamm och kameler skära av kroppsdelar för föda. Skälet till dessa grymheter var att folk trodde att man kunde skära av en saftig knöl eller en fet svans så länge djuret inte dog. För att bekämpa sådan glupskhet, deklarerade Profeten ”Vadhelst som är bortskurit från ett djur, medan det fortfarande är i livet, är as och därmed

olagligt (*haram*) att äta”. (Berättad av Abu Waqid al-Laihi; Tirmidhi; Hadith no. 1480, kap. Al- At'imah).

Baten Mi'aji

"Det som är tillåtet är uppenbart och det som är förbjudet är uppenbart, men däremellan finns de tveksamma fallen, som få människor har kunskap om. Den som aktar sig för det tveksamma håller sin religion och ära fläckfria, men den som hemfaller till det tveksamma, hemfaller snart till det förbjudna..."
Profeten Muhammed